

شروېشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

دهکده‌ی ایرانی

پښتونستان د علومو او مطالعاتو د پوهنتون
پرتال جامع علومو او مطالعاتو د پوهنتون

«نم‌نمای ایرانی» در روسیه

بهر روز مرباغی

گزیده قصه‌های ایرانی با نام «کالیدسکوب ایرانی» در ۳۹۶ صفحه توسط انتشارات «سوه‌نچ» سنت پیترزبورگ روسیه چاپ و منتشر شد. جلال آل احمد، سیمین دانشور، هوشنگ گلشیری، علی اشرف درویشیان، گلی ترقی، جمشید خانیان و نادر ابراهیمی نویسندگانی هستند که آثاری از آنان در این مجموعه آمده است. این آثار عموماً ترجمه فارغ التحصیلان دانشکده شرق‌شناسی دانشگاه دولتی سنت پیترزبورگ هستند. به استثنای ترجمه دو داستان از گلشیری «شازده احتجاب و...» که توسط جهانگیر دُری به روسی برگردانده شده‌اند. دُری در سالهای متمادی زندگی در آن کشور، در تدوین فرهنگ‌های فارسی - روسی و ترجمه ادبیات ایران به زبان روسی، کارنامه درخشانی دارد. او در شناساندن نویسندگان ایرانی به روس زبان‌ها نقش مؤثری داشته است. به اعتقاد «الکساندر آندروشکین» گردآورنده این مجموعه، نفس آشنا شدن روس زبان‌ها با گلشیری از طریق جهانگیر دُری، واقعه‌ای ماندگار در دنیای ادب و هنر روسیه است.

در انتهای کتاب، معرفی تک پاراگرافی نویسندگان نیز آمده است. در این قسمت در معرفی علی اشرف درویشیان چنین آمده است: «درویشیان متولد

۱۹۴۱، خالق تعدادی رمان، قصه، داستان و روایت و فرهنگنامه است. در کارنامه او آثاری وجود دارد مثل «افسانه‌های گردی»، «رسوم و عادات مردم کرمانشاه»، «فرهنگ گفتاری کرمانشاه» و رمان‌های «سال‌های ابری» و «سلول ۱۸» و «همیشه مادر» و غیره. بسیاری از داستان‌های او به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی، آلمانی، کردی، عربی، ارمنی، روسی و اخیراً به‌نروژی و فنلاندی ترجمه شده‌اند. در دوره شاه سال‌ها در زندان بود و در سال ۱۹۷۹ آزاد شد. قصه «درشتی» در سال ۱۹۸۶ نوشته شده ولی در سال ۱۹۹۴ از چاپ درآمد. دانشکده شرق‌شناسی سخت پیترزبورگ که مترجمان این مجموعه از فارغ‌التحصیلان آن هستند، با سابقه‌ای طولانی در تربیت ایران‌شناسی و زبان‌شناسی، سالانه بین ده تا پانزده دانشجو برای دو رشته «زبان ایرانی» و «تاریخ ایران» می‌پذیرد. در کادر علمی دانشکده، استادانی هستند که روی ادبیات و تاریخ ایران کار می‌کنند. «ولادیمیر درازدوف» سال‌هاست که روی تصوف ایرانی و تفاوت آن با تصوف ترک و عرب کار می‌کند و «رساله عشق‌نامه» را به‌عنوان سوژه اصلی کار علمی خود قرار داده است. «بازیلنکو» استاد تاریخ معاصر ایران، روی دوره خاصی از تاریخ قاجار متمرکز است و مقطع «امیرکبیر» را هم بررسی می‌کند. پروفیسور آکادمی علوم روسیه، «استبلین کامنسکی» که تا دو سال پیش رئیس دانشکده بود، متخصص زبان‌های ازبک‌زبان ایرانی است و روش خاصی برای خوانش زبان آرامی ابداع کرده و به‌ثبت رسانده است. «اکی موشکین» یکی دیگر از استادان این دانشکده که یکی از اعضای مؤثر انستیتو خاورشناسی نیز هست، تحقیقات و تألیفات زیادی روی هنر و ادب سده‌های میانه ایران دارد.

چند سال پیش، کتاب کوچکی تحت نام «شاعران ایران در ساحل نوا» که ترجمه اشعاری از شعرای معاصر ایران توسط فارغ‌التحصیلان آن دوره از دانشکده شرق‌شناسی بود، منتشر شد که قطعاتی از نیما یوشیج، ژاله اصفهانی، احمد شاملو، فریدون مشیری، فروغ فرخزاد و دیگران را به‌علاقمندان روس زبان ادبیات ایران معرفی می‌کرد.